

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 4. 2022, sp. zn. 26 Co 97/2022, ECLI:CZ:KSHK:2022:26.CO.97.2022.1

Číslo: 3/2023

Právní věta:

Podle bodu 22. článku IV. zákona č. 286/2021 Sb. uloží pověřený soudní exekutor v usnesení o zastavení exekuce státu, aby mu ve stanovené lhůtě zaplatil určenou částku paušálních nákladů exekuce; stát je osobou oprávněnou k podání odvolání proti takovému výroku.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 07.04.2022

Spisová značka: 26 Co 97/2022

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Náklady exekuce, Stát

Předpisy: čl. IV bod 22 zákona č. 286/2021 Sb.

§ 218 písm. b) o. s. ř.

§ 28 zákona č. 120/2001 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2006, sp. zn. [Cpjn 200/2005](#), uveřejněné pod číslem 31/2006 Sbírek soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen R 31/2006

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2016, sp. zn. [31 Cdo 1714/2013](#), uveřejněné pod číslem 56/2017 Sbírek soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2020, sp. zn. [20 Cdo 2204/2020](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2020, sp. zn. [20 Cdo 2422/2020](#)

Stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 12. 9. 2006, sp. zn. [Pl. ÚS-st. 23/06](#), ST 23/42 SbNU 545

Nález Ústavního soudu ze dne 27. 1. 2015, sp. zn. [II. ÚS 928/14](#), N 19/76 SbNU 289

Nález Ústavního soudu ze dne 5. 10. 2011, sp. zn. [II. ÚS 1327/10](#), N 170/63 SbNU 3

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2022, sp. zn. 30 Co 108/2022

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 4. 2022, sp. zn. 53 Co 115/2022

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Hradci Králové změnil usnesení soudního exekutora ze dne 7. 3. 2022, sp. zn. 043 EX 1512/17, ve výroku III tak, že Česká republika je povinna prostřednictvím Okresního soudu v Náchodě zaplatit soudnímu exekutorovi náhradu nákladů za úkony spojené se zastavením exekuce 1 270,50 Kč do 3 měsíců od právní moci tohoto usnesení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Napadeným usnesením soudní exekutor podle části druhé článku IV bodu 18 zákona č. 286/2021 Sb. zastavil exekuci vedenou na majetek povinného (výrok I), oprávněně podle části druhé článku IV bodu 21 zákona č. 286/2021 Sb. přiznal formou slevy na dani z příjmu náhradu při zastavení exekuce ve výši 30 % z jistiny ve výši 675 Kč (výrok II), žádnému z účastníků nepřiznal nárok na náhradu nákladů řízení (výrok III) a České republice - Okresnímu soudu v Náchodě uložil podle části druhé článku IV bodu 22 zákona č. 286/2021 Sb. zaplatit soudnímu exekutorovi za úkony spojené se zastavením exekuce paušální náhradu nákladů exekuce 1 270,50 Kč do dvou měsíců od právní moci usnesení (výrok IV).

2. Soudní exekutor uzavřel, že na danou exekuci dopadá zákonná úprava vyplývající z ustanovení části druhé čl. IV bodu 18 až 24 zákona č. 286/2021 Sb. Oprávněný nesložil zálohu na náklady exekuce, proto exekutor exekuci zastavil a rozhodl o přiznání náhrady oprávněnému za zastavenou exekuci, o nákladech exekuce a náhradě nákladů účastníků řízení.

II.

Odvolání a vyjádření k němu

3. Proti usnesení podala odvolání Česká republika - Okresní soud v Náchodě, a to jen do jeho výroku IV. Namítla, že jí byla nesprávně uložena povinnost k plnění, výrok o přiznání paušální náhrady nákladů exekuce má mít pouze deklaratorní charakter a rozhodnutím soudního exekutora nelze okresnímu soudu ukládat povinnost k plnění formou exekučního titulu. Okresní soud není účastníkem řízení a představuje nadřízený orgán soudního exekutora. Navrhla, aby odvolací soud napadené usnesení ve výroku IV změnil tak, že soudnímu exekutorovi se podle bodu 22. čl. IV zákona č. 286/2021 Sb. přiznává paušální náhrada nákladů exekuce 1 270,50 Kč.

4. Soudní exekutor ve vyjádření k podanému odvolání uvedl, že výrok rozhodnutí je určitý a srozumitelný, když je z něho jednoznačně patrné, jak bylo rozhodnuto i s ohledem na materiální vykonatelnost rozhodnutí. Nezbytnou náležitostí výroku musí být určitost ukládané povinnosti nebo určení právního vztahu či práva, aby z jeho znění bylo jednoznačně patrné, jak soudní exekutor rozhodl.

III.

Důvodnost odvolání

5. Krajský soud jako soud odvolací (§ 55c odst. 2 ex. ř.) po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 55c odst. 1 ex. ř.), obsahuje všechny podstatné náležitosti (§ 205 o. s. ř.) a je podáno osobou oprávněnou a včas (§ 55c odst. 1 a 4 ex. ř.), projednal odvolání bez jednání (§ 214 odst. 2 písm. e/ a § 254 odst. 8 o. s. ř.). Přezkoumal napadené usnesení v mezích, ve kterých se odvolatel domáhal jeho přezkoumání (§ 212 o. s. ř.), a přihlížel i k důvodům, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1 o. s. ř.).

Odvolání neshledal opodstatněným.

6. Podle části druhé čl. IV bodu 22 zákona č. 286/2021 Sb., o změně občanského soudního řádu, exekučního řádu a některých dalších zákonů, za úkony spojené se zastavením exekuce podle bodů 18 až 21 náleží exekutorovi paušální náhrada nákladů ve výši 30 % paušálních hotových výdajů podle § 13 odst. 1 vyhlášky č. 330/2001 Sb., hrazená státem. Je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k náhradě nákladů podle věty první částka odpovídající této dani, kterou je exekutor povinen odvést podle zvláštního právního předpisu. Tuto náhradu vyplatí exekutorovi stát prostřednictvím exekučního soudu. O přiznání náhrady rozhodne exekutor v usnesení o zastavení exekuce. Další náklady exekuce není možné povinnému uložit.

7. Citované ustanovení přiznává soudnímu exekutorovi paušální náhradu nákladů ve stanovené výši v případě zvláštního, nově upraveného způsobu zastavení exekuce podle části druhé čl. IV bodu 18 zákona č. 286/2021 Sb., tedy při zastavení tzv. marných bagatelních exekucí, nedojde-li ke složení další zálohy oprávněným na její pokračování. Podle tohoto ustanovení o přiznání uvedené náhrady rozhoduje exekutor v rozhodnutí o zastavení exekuce s tím, že výslovně je zde uvedeno, že náhradu vyplatí exekutorovi stát prostřednictvím exekučního soudu.

8. Obecně platí, že soud nebo soudní exekutor musí při úplném zastavení exekuce vždy rozhodnout o nákladech mezi účastníky navzájem i o nákladech exekuce. Výše nákladů musí být v usnesení o zastavení exekuce konkrétně vyčíslena a odůvodněna a určena lhůta ke splnění povinnosti platit náklady exekuce, jakož i to, komu soud či soudní exekutor tuto povinnost ukládá. Lhůtu ke splnění povinnosti platit náklady exekuce soud či soudní exekutor určí v souladu s ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. do tří dnů od právní moci usnesení, lze však určit lhůtu delší.

9. Ve smyslu ust. § 261a o. s. ř. výkon rozhodnutí lze nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti (odst. 1). Neobsahuje-li rozhodnutí soudu určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené rozhodnutím je třeba splnit do tří dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí (odst. 2).

10. Odvolacímu soudu je známo, že v odborné veřejnosti je diskutováno o tom, jak mají znít výroky usnesení při zastavení tzv. marných bagatelních exekucí a je mu rovněž znám názor uvedený v komentáři exekučního řádu (Kasíková, M. a kol. Exekuční řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, 1015 s.). Ačkoli z části druhé čl. IV bodu 18 zákona č. 286/2021 Sb. výslovně nevyplývá, jak má výrok znít, je odvolací soud přesvědčen, že smyslem a účelem dané úpravy bylo nikoli pouze výrokové určení výše náhrady, aniž by bylo ve výroku rozhodnutí uvedeno, kdo je povinen k jejímu zaplacení a v jaké lhůtě, tj. vytvoření formálně a materiálně nevykonatelného titulu. Odvolací soud má naopak za to, že procesně správným postupem (s ohledem na závěry uvedené výše) je rozhodnutí, kdy náhradovým výrokem je nejen určena výše náhrady, ale je i určeno, kdo má povinnost náhradu plnit a v jaké lhůtě. Tento jeho závěr vychází ze znění věty třetí bodu 22, dle které o přiznání náhrady (tj. nikoli pouze o její výši) rozhoduje exekutor v usnesení o zastavení exekuce, a z toho, že při výkladu právních norem je v právním státě dán požadavek, že každý může spoléhat na to, že bude realizován jeho subjektivní nárok. Nárok soudního exekutora na náhradu za úkony spojené se zastavením exekuce (jakož i nárok oprávněného na náhradu na slevu na dani z příjmů ve smyslu části druhé čl. IV bodu 21 zákona č. 286/2021 Sb.) vyplývá přímo z citované zákonné úpravy a v konkrétní věci se projeví právě ve výroku usnesení o přiznání náhrady, který musí být dostatečně určitý, a to nejen co do výše přiznané náhrady, ale též co do určení oprávněné i povinné osoby a lhůty k plnění s tím, že pokud by nebyla lhůta ke splnění povinnosti ve výroku usnesení stanovena, řídila by se úpravou ust. § 261a odst. 2 o. s. ř., tj. byla by třídní. V uvedeném rozsahu je stát – exekuční soud, kterému byla výrokem uložena povinnost plnění, účastníkem řízení a má právo se proti náhradovému výroku odvolat. V opačném případě by se role exekučního soudu omezila na pouhé platební místo,

aniž by byla dána státu možnost domáhat se přezkoumání náhradového výroku usnesení o zastavení exekuce, a to nejen z hlediska výše přisouzené částky, ale i pokud jde o její důvodnost, a to i s ohledem na ustanovení části druhé čl. IV bodu 23 zákona č. 286/2021 Sb., dle něhož zastavil-li exekutor více exekucí proti témuž povinnému, náleží mu náhrada podle bodu 22 nejvýše za 5 exekucí.

11. S přihlédnutím k výše vyložené speciální zákonné úpravě náhrady nákladů exekutora (bod 22) neshledal odvolací soud důvodnými ani ostatní námitky okresního soudu stran systémové podjatosti soudního exekutora.

12. Byť odvolání odvolací soud neshledal důvodným a obecná lhůta k plnění peněžité povinnosti činí tři dny (§ 160 odst. 1 o. s. ř.), s ohledem na specifikum věci a skutečnost, že soudní exekutor sám přistoupil k prodloužení lhůty k plnění (byť v kratším rozsahu), odvolací soud podle ust. § 220 o. s. ř. změnil napadené usnesení v odvoláním napadeném výroku III a České republice uložil povinnost prostřednictvím Okresního soudu v Náchodě zaplatit soudnímu exekutorovi na náhradě nákladů za úkony spojené se zastavením exekuce 1 270,50 Kč do 3 měsíců od právní moci tohoto usnesení.